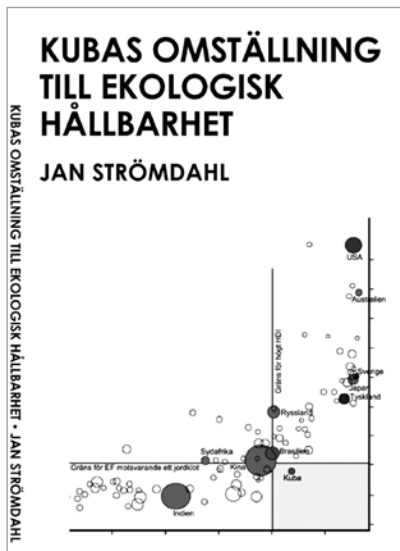

Recension

I EU:s lantbruk går det åt tio kalorier för att producera en. På Kuba går det åt en kalori för att producera fem. Hållbar utveckling handlar om att leva bra utan att förbruka mer än miljön orkar med. Hållbar utveckling leder till målet som är hållbarhet. I ett diagram med levnadsnivåindex, HDI, på ena axeln och "ekologiskt fotavtryck", EFP, på den andra, är det bara Kuba som hamnar i zonen för hållbarhet – ett modernt liv utan att miljön belastas. Sovjetunionens upplösning och särskilt USA-blockaden som tvingat fram okonventionella metoder, i kombination med en medveten jämställhetspolitik, har gjort Kuba till ett av de ur miljösynpunkt bäst utvecklade länderna i världen. Återplanteringen av skog är störst i världen. Solceller och vindkraft ersätter oljan, steg för steg. Stadsjordbruk minskar transporterna. 2006 inleddes energirevolutionen - alla glödlampor på Kuba byttes på statens bekostnad mot lågenergilampor. Kuba gör vad andra bara pratar om.

Jan Strömdahls text är mycket allvarlig. Vi överanvänder fossila bränslen och odlar utan förstånd. Vi fjärrar oss från den jämställdhet som på Kuba varit självklar sedan revolutionen och förhindrar därmed minskad konsumtion som är en förutsättning för att minska utsläppen.

För den fulla förståelsen för situationen på Kuba räcker inte *Kubas omställning* - eftersom Jan Strömdahl håller texten hårt till Kuba. USA:s roll för Kubas utveckling berörs bara marginellt och det latinamerikanska solidaritetsarbetet som ALBA ges inget utrymme. Så betraktad är Kubas omställning till ekologisk hållbarhet en bra och tillförlitlig genomgång av hur Kuba med sitt politiska system som gör långsiktigt planerande möjligt, blivit ett föredöme när det gäller ekologisk hållbarhet. Jan Strömdahl gör sitt besvärliga material åskådligt och lämpligt som studie- och diskussionsunderlag i ett intressant och föga diskuterat ämne – ett land som på allvar försöker och delvis lyckas kombinera bra levnadsstandard för alla med bra miljövård.

Kubas omställning - är försedd med ett användbart appendix om Kubas historia, samhälle, politiska system och ideologi. Författare är Jan Strömdahl, och boken är utgiven på Långholmen förlag. Den kan beställas från www.langholmenforlag.se 179 kr + frakt

Lena Thomsson